

Sygn. akt I CSK 2552/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa J. T.
przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Śląskiemu
o odszkodowanie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 14 października 2021 r., sygn. akt I ACa 797/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J. T. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną strony powodowej od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 14 października 2021 r. w sprawie z powództwa J. T. przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie Śląskiemu o odszkodowanie należy podnieść co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie

jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłankę z art. 398⁹ § 1 punkt 2 i 4 k.p.c., tj. potrzebę wykładni przepisów prawa oraz oczywistą zasadność skargi.

Powołanie się na przesłankę potrzeby wykładni przepisów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni bądź też, jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Należy przy tym przytoczyć przykłady takich orzeczeń i wykazać istniejące między nimi rozbieżności (postanowienia SN z 24 października 2012, I PK 144/12, z 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, z 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, z 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08). Skarżącego obarcza przy tym ciężar przedstawienia wyodrębnionej i pogłębionej argumentacji prawnej, wyszczególniającej dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (postanowienia SN z 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09, z 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08).

Skarżący wskazał na potrzebę wykładni art. 123 § 1 pkt 1 k.c. poprzez ustalenie, czy każde (nawet kolejne) zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg przedawnienia w przypadku, gdy wykazany jest, że zmierza bezpośrednio do realizacji roszczenia objętego wnioskiem (w tym zawarcia ugody) i czy czynność ta ma charakter generalny, a nie w wykonaniu prawa podmiotowego oraz weryfikacji,

czy dokonanie takiej czynności nie podlega ocenie pod kątem prawa podmiotowego (art. 5 k.c.).

Sformułowana przez skarżącego wątpliwość nie odpowiada założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki potrzeby wykładni przepisów. Podniesiona przez niego kwestia była przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego. Wskazuje się w nich, że możliwość przerwy biegu przedawnienia przez kolejne zawezwanie do próby ugodowej wiąże się z oceną stanu faktycznego. To, że pierwsze zawezwanie do próby ugodowej przerywa bieg terminu przedawnienia nie przesądza w jakimkolwiek stopniu o wystąpieniu lub braku wystąpienia tożsamego skutku prawnego w odniesieniu do kolejnego zawezwania do próby ugodowej. Kolejne zawezwanie do próby ugodowej jest bowiem taką czynnością, która może wywołać skutek przewidziany w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., ale jedynie wówczas, jeżeli w okolicznościach stanu faktycznego zaistnieje podstawa do oceny, że czynność tę przedsięwzięto bezpośrednio w celu wskazanym w tym przepisie (zob. postanowienia SN: 10 kwietnia 2018, II CSK 694/17; z dnia 24 stycznia 2020 r., V CSK 427/18; z 28 lutego 2020 r., V CSK 455/19; z 30 czerwca 2020 r., III CSK 285/19; wyroki SN: z 19 lutego 2016 r., V CSK 365/15; z 10 stycznia 2017, V CSK 204/16; z 10 kwietnia 2018, II CSK 694/17; z 27 lipca 2018 r., V CSK 384/17; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 103/17; z 12 marca 2020 r. IV CSK 582/18). Natomiast pogląd przywołany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2021 r. II CSKP 104/21 uznać należy za odosobniony. W uzasadnieniu powyższego wyroku nie zanegowano przy tym poglądu, że zawezwanie do próby ugodowej może być uznane za nadużycie prawa procesowego. Również w przywołanym w skardze wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 maja 2019 r., IV CSK 77/18 Sąd Najwyższy dopuścił uznanie kolejnego zawezwania do próby ugodowej za nadużycia prawa.

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia SN: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07;

z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (por. postanowienia SN: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Według twierdzeń powoda oczywista zasadność skargi kasacyjnej występuje w zakresie naruszenia art. 123 § 1 pkt 1 k.c. z uwagi na to, że zawezwanie do próby ugodowej, także kolejne, przerywa bieg przedawnienia i ma charakter generalny, a zatem odnosi się do każdej czynności dokonanej przed sądem. Skarżący nie przedstawił w tym zakresie żadnego wyvodu prawnego jedynie wskazując na powyższą przesłankę.

Niezależnie od braku wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi w zakresie potrzeby wykładni przepisów co do zasady wyklucza możliwość twierdzenia o oczywistej zasadności skargi. Jeżeli skarżący wskazuje na przepisy prawa materialnego, których stosowanie w praktyce wywołuje rozbieżności, czy też przepisy prawa wymagające wykładni, to z natury rzeczy nie mogą one równocześnie przemawiać za oczywistością skargi kasacyjnej. Co jest sporne nie może być oczywiste. W postanowieniu SN z 30 lipca 2019 r. III CSK 58/19, wskazano, że nie jest możliwe równoczesne wykazywanie, że w sprawie występuje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. przy uwzględnieniu § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) oraz na podstawie art. 32 ust. 3

ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2100).

[as]